

Datum för upprättande av planen: 2014-02-18

Rutiner för att motverka diskriminering och kränkande behandling på Andersbergsskolornas förskola

Uppdrag

Kommunen ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det är förbjudet för kommunen eller personalen att diskriminera ett barn eller en elev. Kommunen eller personalen får inte heller utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling och ska förebygga och förhindra att barnen eller eleverna utsätter varandra för trakasserier eller kränkningar.

Om ett barn/en elev diskrimineras eller utsätts för kränkande behandling, måste kommunen utreda omständigheterna kring detta och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra att det upprepas. Skyldigheten om att utreda huruvida barn/elev har utsatts för diskriminering eller kränkande behandling, träder in så snart någon i verksamheten fått kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för detta.

Om kommunen eller personalen bryter mot förbuden mot diskriminering och kränkande behandling eller inte uppfyller skyldigheterna att utreda och vidta åtgärder, kan kommunen bli skyldig att betala diskrimineringsersättning eller skadestånd till den som kränkts av överträdelsen.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. I skolan är det kommunen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Kränkande behandling

Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang.

- Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.
- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.

- En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.
- Kränkningar kan utföras av och drabba såväl barn som vuxna.

Kränkningarna kan vara

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar),
- Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög),
- Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning),
- Text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, Internet, e-post, sms och mms).

Den individuella upplevelsen ska alltid tas på allvar och vara en utgångspunkt vid bedömning av kränkande behandling.

Ansvarsfördelning

Förskolechef

- Förskolechefen ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt aktivt främja barn och elevers lika rättigheter.
- Förskolechefen ansvarar för att tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare upprätta, genomföra, följa upp samt årligen utvärdera förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Förskolechefen ansvarar för att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och se till att åtgärder vidtas i syfte att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling och trakasserier.
- Förskolechefen ansvarar för att en anmälan om kränkande behandling eller trakasserier rapporteras till barn- och ungdomsnämnden.

Personal på förskolan

- Personal på förskolan ska aktivt arbeta för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt aktivt främja barn och elevers lika rättighet.
- Om personal på förskolan får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, ska detta anmälas till förskolechefen.

De olika delarna av arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kan beskrivas på följande sätt.

<p>Främjande arbete</p> <ul style="list-style-type: none">- syftar förstärka respekten för allas lika värde,- omfattar alla diskrimineringsgrunderna,- riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning samt- är en naturlig del i det vardagliga arbetet. <p><u>Exempel</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Att ge pojkar och flickor lika stort inflytande och utrymme.- Att i förskolan använda böcker som belyser olika typer av familjebildningar eller olika minoriteter.	<p>Förebyggande arbete</p> <ul style="list-style-type: none">- syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,- omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer. <p><u>Exempel</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Att ha rastvakter som har uppsikt över platser som eleverna upplever som otrygga.- Att genomföra värderingsövningar utifrån identifierade behov.	<p>Åtgärdande arbete</p> <ul style="list-style-type: none">- kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling,- ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt,- innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas. <p><u>Exempel</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Utifrån den aktuella situationen föra samtal på individ- och gruppnivå.
---	---	---

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetet med att *främja* likabehandling och *förebygga* diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska tillsammans med rutinerna för det *åtgärdande* arbetet (upptäcka, utreda och åtgärda) återspeglas i en *plan mot diskriminering och kränkande behandling*.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

1. Främjande arbete

- Alla (barn och föräldrar) ska känna sig välkomna och bli bemötta på ett bra och positivt sätt.
- Alla barn ska känna sig trygga, bli sedda, få utvecklas och känna att det är meningsfullt att vara på förskolan.
- Alla pedagoger har ansvar för alla barn vid öppning, stängning, vid utevistelse och gemensamma aktiviteter. Vid överlämning är det viktigt att avrapportera till berörd personal.

1.1 Förskolans långsiktiga mål

- Barn, föräldrar och personal ska känna sig delaktiga och ha inflytande i verksamheten.

1.1.1 Hur förskolan ska arbeta med de långsiktiga målen

- Regelbundet informera barn, föräldrar och personal om vår verksamhet.

2. Förebyggande arbete

- Alla på vår förskola behandlas lika oavsett kön, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, religion eller annan trosuppfattning eller sexuell läggning.
- Personal och barn ska använda ett vårdat och positivt språk.
- Vara närvarande pedagoger
- Aktivt ta reda på hur barnens familjesituation ser ut, vid bl.a. inskolning och utvecklingssamtal.

2.1 Kartläggning av nuläget

Varje avdelning har analyserat sitt nuläge och planerat åtgärder för att stärka det förebyggande arbetet (se bilaga 4).

2.1.1 Analys av kartläggningen

Dela upp oss i mindre grupper.

2.2 ***Mål för verksamheten (mot bakgrund av kartläggning och analys)***

- Alla barn ska känna sig välkomna och trygga.
- Föräldrarna ska vara mer delaktiga i verksamheten.
- Barn, föräldrar och personal ska behandlas lika.

2.2.1 Konkreta åtgärder som ska genomföras under året

Respektive avdelning diskuterar och reflekterar regelbundet över stämning i barngrupp, exempelvis vid planering.

2.2.2 Vem ansvarar för respektive åtgärd?

Respektive arbetslag. (Se bilaga 1)

2.5. ***Hur ska utvärderingen ske och när?***

Utvärdering följs upp en gång varje år i samband med kvalitetsredovisningen. Respektive arbetslag analyserar och reflekterar över huruvida arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling har uppfyllts.

2.6 ***Beskrivning av hur barn har varit delaktiga i arbetet med planen***

2.7 ***Information till personal, barn och vårdnadshavare***

All personal har varit delaktig i arbetet. Information ges till föräldrarna redan under inskolningssamtalet och exempelvis vid föräldramöten och utvecklingssamtal. Plan mot diskriminering och kränkande behandling finns även tillgänglig på hemsidan.

3. Rutiner vid kränkning och trakasserier

Se bilaga 1.

3.1 *Hur kan kränkningar och trakasserier upptäckas*

Varje avdelning gör en riskanalys och utifrån den blir vi medvetna om olika situationer där risk för kränkning kan uppstå. Därigenom kan vi lättare förebygga detta.

3.2 *När verksamheten får kännedom om kränkning eller trakasseri*

Se bilaga 1.

3.2.1 *Vilka aktiva åtgärder ska vidtas?*

Se handlingsplan (bilaga 2)

3.2.2 *Vem kontaktas?*

Se handlingsplan (bilaga 1)

3.3 *Uppföljande åtgärder*

- Diskutera under ett uppföljningssamtal, med anledning av händelsen som inträffat.
- Analysera över den insats och de åtgärder som utövats.

3.4 *Dokumentation*

- Händelser, incidenter och beslut dokumenteras (se bilaga 2 och 3)

3.5 *Utvärdering och erfarenheter för framtiden*

Analysen av vår verksamhet ligger till grund för ny plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Lagtext gällande kommunens och personalens skyldigheter om förbud mot diskriminering och kränkande behandling

Skollagen 1 kap

8 § Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av särskilda bestämmelser i denna lag.

I diskrimineringslagen (2008:567) finns bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen 6 kap

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

7 § Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskolenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Diskrimineringslag

1 kap 1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

2 kap 5 § Den som bedriver verksamheter som avses i skollagen får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget.

2 kap 7 § Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev, student eller studerande som deltar i eller söker till utbildningsanordnarens verksamhet anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden.

3 kap 14 § En utbildningsanordnare som bedriver utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen, utbildning enligt högskolelagen eller utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen om tillstånd att utfärda vissa examina ska inom ramen för denna verksamhet bedriva ett målinriktat arbete för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

3 kap 15 § En utbildningsanordnare som avses i 14 § ska vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev eller student som deltar i eller söker till verksamheten utsätts för trakasserier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning eller för sexuella trakasserier.

3 kap 16 § En utbildningsanordnare som avses i 14 § ska varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, dels förebygga och förhindra trakasserier som avses i 15 §. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningsanordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året.

En redovisning av hur de planerade åtgärderna enligt första stycket har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

FN:s barnkonvention

Du har rätt att bli respekterad för den du är, rätt att bli likabehandlad och skyddas mot alla former av våld och övergrepp.

Halmstad 2014-02-18

Handlingsplan för åtgärder när planen för diskriminering och kränkande behandling aktualiseras

Vid en händelse som innebär att ett barn utsätts för kränkande behandling, hot, slag, eller annan allvarlig kränkning skall denna handlingsplan användas.

- Berörd personal bedömer vad som är akut att göra
 - Ringa ambulans
 - Ringa föräldrar till det utsatta barnet
 - Genomföra utredande samtal med berörda barn
- Personal på berörd avdelning informerar förskolechef
- Berörd avdelning utser en ansvarig som snarast sammankallar till ett möte.
Kallade: representanter för övriga avdelningar på förskolan. Förskolechef deltar om möjligt.

Frågor att lyfta på mötet:

- Vem talar med berörda föräldrar (en person alternativt flera, beroende på hur många barn som är berörda av händelsen, utses och all kommunikation går via denna/dessa)
- Uppföljande samtal med berörda barn, när och vem ansvarar?
- Vad ska informeras och på vilket sätt?
- Vem skriver utredningsblankett ” kränkande behandling”
- Vilka övriga behöver informeras av händelsen? I så fall hur?
- Behöver förskolan ordna ett möte där berörda får diskutera händelsen?
- Om detta behövs, vilka ska delta? Vem ska hålla i mötet? När ska mötet hållas?

Mötet och de beslut som tas här dokumenteras.

OBS!

Om flera barn sett händelsen och eller den diskuteras bland barnen bör alla föräldrar få information för att kunna lugna sina barn.

Vid händelser där flera föräldrapar varit berörda kan dessa behöva träffas och tala om saken. Förskolan skall vara behjälplig för att få till detta möte.

Tänk på sekretessen. Lämna inte ut ett barns identitet utan att ha frågat föräldrarna om lov.

Genomför ett uppföljningssamtal efter en tid.

Diskutera de åtgärder ni formulerat med anledning av händelsen, glöm ej att dessa kan beröra alla avdelningar på enheten.

Bilaga 2

Utredning

När en elev/ett barn anser sig ha blivit utsatt för
kränkningar/trakasserier/diskriminering
Skollagen 2010:800 och Diskrimineringslagen 2008:567

Del 1 - Utredningen

Personuppgifter

Utredarens namn och titel [redacted]	Datum för utredningen [redacted]
Ansvarig rektor [redacted]	Skola/förskola [redacted]
Namn på elev/barn som anser sig blivit utsatt [redacted]	Elevers klass/barnets avdelning [redacted]
Namn på involverade elever/barn och klass/avdelning [redacted]	
Namn på personal som deltagit i utredningen [redacted]	

Beskrivning av händelsen

[redacted]

Bedömning av händelsen

Diskriminering utifrån:	kön ☐	etnisk tillhörighet ☐	funktionshinder ☐
	religion/annan trosuppfattning ☐		sexuell läggning ☐
	könsöverskridande identitet/uttryck ☐		ålder ☐
Trakasserier utifrån:	kön ☐	etnisk tillhörighet ☐	funktionshinder ☐
	religion/annan trosuppfattning ☐		sexuell läggning ☐
	könsöverskridande identitet/uttryck ☐		ålder ☐
Sexuella trakasserier:	☐		
Kränkande behandling:	☐		
Kommentarer till bedömning av att händelsen anses vara diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier/kränkning: [redacted]			
Annan bedömning (Dvs. inte diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier/kränkningar enligt ovan) [redacted]			

Åtgärder (Åtgärder ska vidtas då det finns behov utifrån bedömningen)

Åtgärd och mål för åtgärden	Ansvarig	Datum för uppföljning/ utvärdering
[redacted]	[redacted]	[redacted]

Personuppgifter hanteras enligt personuppgiftslagen. Uppgifterna behövs för att administrera ärendet hos BUF. Registrerad har rätt att, efter skriftlig ansökan, en gång/år få veta hur uppgifterna behandlats och få rättelse av dem. Ansökan ställs till adressen nedan. Information lämnas av PUL-ansvarig på barn- och ungdomsförvaltningen (BUF).

Halmstads kommun • Barn- & ungdomsförvaltningen • Box 155, 301 05 Halmstad
Tel 035-13 70 00 (vx) • www.halmstad.se • Org nr 212000-1215

Vårdnadshavare som informeras

Namn	Informerad av	Datum
■	■	■

Andra personer som informeras (t.ex. mentor, arbetslag, rektor/förskolechef)

Namn	Informerad av	Datum
■	■	■

Avslutning av utredning

Utredningen avslutad vid följande datum	Utredarens underskrift
■	■

Vårdnadshavare har informerats om att utredningen är avslutad

Vårdnadshavarens underskrift	Informerad av	Datum
■	■	■

Del 2 – Uppföljning/utvärdering av åtgärder och mål

Utredarens namn	Datum för uppföljningen/utvärderingen
■	■

Åtgärd och mål för åtgärden	Uppföljning/utvärdering visar att
■	■

Ev. beslut utifrån uppföljningen/utvärderingen
■

Analys och åtgärdsplan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Avdelning: Blåklinten

Analys:

- a. Beskriv er upplevelse av nuläget, stämning i barngruppen, konflikter etc.**

Mycket rivalitet 2 flickor (2.5år, 3år) emellan. Stämningen i barngruppen är bra men givetvis uppstår konflikter när det är många barn tillsammans.

- b. Beskriv situationer, aktiviteter, platser där ni upplever att risken för kränkningar är stor.**

Vår tvätt utrymme och toa är alldeles för litet till antal barn så där är risken stor att konflikter uppstår. På/avklädning.

Åtgärder:

- a. Beskriv vilka åtgärder ni ska sätta in för att minska risken för kränkningar på er avdelning.**

Dela upp oss mycket i mindre grupper. Vara extra observanta på de barn och de situationer där det ofta uppstår konflikter. Ha stor vuxennärvaro.

Information och delaktighet:

- a. Beskriv hur ni ska göra för att informera er föräldragrupp och göra dem delaktiga i detta viktiga arbete.**

Informera allmänt om konflikter och kränkningar vid inskolning och utvecklings-samtal. Även hur vi bemöter det här och hur vi kan jobba tillsammans för att undvika detta. Har någon specifik händelse inträffat ha ett samtal med berörda föräldrar/förälder.

Analys och åtgärdsplan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Avdelning: Prästkragen

Analys:

- a. Beskriv er upplevelse av nuläget, stämning i barngruppen, konflikter etc.**

De ”stora” (3.5år) barnen påverkar de mindre så att det uppstår en viss oro i gruppen, p.g.a. personalbyte.

- b. Beskriv situationer, aktiviteter, platser där ni upplever att risken för kränkningar är stor.**

På våra olika mötesplatser där det gärna uppstår konflikter på grund av att det är för många barn i samma rum.

Åtgärder:

- a. Beskriv vilka åtgärder ni ska sätta in för att minska risken för kränkningar på er avdelning.**

Vi måste bli bättre på att dela barnen i mindre grupper och i olika rum.

Information och delaktighet:

- a. Beskriv hur ni ska göra för att informera er föräldragrupp och göra dem delaktiga i detta viktiga arbete.**

Presentera den vid inskolningssamtal eller uppföljningssamtal för föräldrarna.

Analys och åtgärdsplan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Avdelning: Ringduvan

Analys:

- a. Beskriv er upplevelse av nuläget, stämning i barngruppen, konflikter etc.**

Efter en turbulent höst med många inskolningar, så känner vi att barngruppen börjar bli stabil. De flesta barnen har svårt att dela med sig av leksaker och personalens uppmärksamhet. Vi har en del barn som känns lite osäkra, och har svårt att hitta sin roll i gruppen.

- b. Beskriv situationer, aktiviteter, platser där ni upplever att risken för kränkningar är stor.**

Fria leken, där det inte finns en vuxen som styr upp leken.

Åtgärder:

- a. Beskriv vilka åtgärder ni ska sätta in för att minska risken för kränkningar på er avdelning.**

Vara mer lyhörda vad barnen vill. Pusha på barnen som vill men inte vågar.
Fortsätta vara närvarande och styra upp när det uppkommer konflikter.

Information och delaktighet:

- a. Beskriv hur ni ska göra för att informera er föräldragrupp och göra dem delaktiga i detta viktiga arbete.**

Samtala med föräldrarna under:

1. Inskolning
2. Föräldrasamtal
3. Tamburkontakt, berätta för föräldrar när det uppstått konflikter eller liknande.

Analys och åtgärdsplan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Avdelning: Blåsippan

Analys:

- a. Beskriv er upplevelse av nuläget, stämning i barngruppen, konflikter etc.**

Många ivriga barn med stort bekräftelsebehov. Många olika vikarier.

- b. Beskriv situationer, aktiviteter, platser där ni upplever att risken för kränkningar är stor.**

Trånga utrymmen. Intressanta aktiviteter som gör barnen extra exalterade. Efter inskolning.

Barn utsätter barn: Barn som varit på förskolan en längre tid utsätter ofta mindre, nyinskolade barn med ett dåligt bemötande och ”visar vem som är herre på täppan”

Särbehandling: Alla får inte kost efter sina behov. Till exempel halalslaktat kött.

Åtgärder:

- a. Beskriv vilka åtgärder ni ska sätta in för att minska risken för kränkningar på er avdelning.**

Vara närvarande. Prata med barnen. Vara uppmärksam på nyinskolade små barn. Dela upp barnen i mindre grupper.

Information och delaktighet:

- a. Beskriv hur ni ska göra för att informera er föräldragrupp och göra dem delaktiga i detta viktiga arbete.**

- Tamburkontakt
- Vid samtal